

Przegląd poleceń GNU Emacs

(dla wersji 29)

Uruchamianie Emacs

Aby uruchomić GNU Emacs 29, napisz jego nazwę: `emacs`
Aby wczytać plik do edycji, patrz rozdział **Pliki** poniżej.

Opuszczanie Emacs

tymczasowe zatrzymanie Emacs	C-z
zakończenie sesji z Emacs	C-x C-c

Pliki

wczytaj plik do Emacs	C-x C-f
zapisz plik na dysk	C-x C-s
zapisz wszystkie pliki	C-x s
wstaw zawartość innego pliku do bufora	C-x i
zamień plik w buforze na inny	C-x C-v
zapisz bufor do pliku z podaniem nazwy	C-x C-w
kontrola wersji pliku 'checkin/checkout'	C-x C-q

Uzyskiwanie pomocy

Napisz C-h (lub F1) i postępuj według dalszych instrukcji. Jeśli jesteś początkującym użytkownikiem, napisz C-u C-h t Polish aby wywołać **samouczek** Emacs po polsku.

usuń okno pomocy	C-x 1
przełącz okno pomocy	C-M-v
apropos: pokaż polecenia zgodne z napisem	C-h a
pokaż funkcję uruchamianą przez klawisz	C-h c
opisz funkcję	C-h f
pokaż informację odnoszącą się do trybu	C-h m

Usuwanie błędów

przerwij częściowo napisane lub wykonywane polecenie	C-g
odzyskaj plik zgubiony w wyniku załamania systemu	M-x recover-file
anuluj niechcianą zmianę	C-x u lub C-_
wczytaj plik wg aktualnej zawartości na dysku	M-x revert-buffer
uporządkuj zaśmiecony ekran	C-l

Szukanie przyrostowe

szukaj wprzód/wstecz (C-f aby zakończyć)	C-s/C-r
szukaj wprzód tekstu zgodnego z wpisywanym wyrażeniem regularnym	C-M-s
szukaj wstecz tekstu zgodnego z wpisywanym wyrażeniem regularnym	C-M-r
wybierz poprzedni napis	M-p
wybierz następny napis	M-n
zakończ szukanie przyrostowe	RET
anuluj rezultat ostatniej poprawki	DEL
przerwij szukanie	C-g

Ponowne C-s/C-r powtarza szukanie wprzód/wstecz.

Przemieszczanie kursora

przenieść kursor	wstecz	wprzód
o znak	C-b	C-f
o słowo	M-b	M-f
o linię wyżej/nżej	C-p	C-n
na początek/koniec linii	C-a	C-e
o zdanie	M-a	M-e
o akapit	M-{	M-}
o stronę	C-x [	C-x]
o s-wyrażenie	C-M-b	C-M-f
na początek/koniec funkcji	C-M-a	C-M-e
na początek/koniec bufora	M-<	M->
przełącz do następnego ekranu	C-v	
przełącz do poprzedniego ekranu	M-v	
przełącz w lewo	C-x <	
przełącz w prawo	C-x >	
umieść linię z kursorem na środku ekranu	C-u	C-l

Kasowanie i usuwanie

obiekt do skasowania	wstecz	wprzód
znak (usuń, nie kasuj)	DEL	C-d
słowo	M-DEL	M-d
linia (od kursora do końca)	M-0 C-k	C-k
zdanie	C-x DEL	M-k
s-wyrażenie	M-- C-M-k	C-M-k
kasuj obszar	C-w	
wstaw obszar do 'kill ring'	M-w	
kasuj wszystko aż do wystąpienia char	M-z	char
wstaw ostatnio skasowany obiekt	C-y	
zamień wstawiony obiekt z uprzednio skasowanym	M-y	

Zaznaczanie

wstaw znacznik w pozycji kursora	C-@ or C-SPC
zamień pozycje kursora i znacznika	C-x C-x
zaznacz słowo po <i>arg</i> słów	M-@
zaznacz akapit	M-h
zaznacz stronę	C-x C-p
zaznacz s-wyrażenie	C-M-@
zaznacz funkcję	C-M-h
zaznacz cały bufor	C-x h

Zamiana z zapytaniem

zamiana tekstu w trybie interakcyjnym	M-%
z użyciem wyrażeń regularnych	C-M-%

Odpowiedzi w interakcyjnym trybie zamiany:

zamień i wyszukaj następny tekst	SPC
zamień nie przemieszczając kursora	,
nie zamieniaj i wyszukaj następny tekst	DEL
wyszukaj i zamień wszystkie pozostałe teksty	!
powrót do poprzedniej zamiany	~
zakończ zamianę interakcyjną	RET
wejdź do trybu rekursywnej edycji (C-M-c aby zakończyć)	C-r

Wiele okien

Drugie z poleceń dotyczy „innej ramki”

usuń pozostałe okna	C-x 1
podziel okno (jedno nad drugim)	C-x 2 C-x 5 2
usuń okno	C-x 0 C-x 5 0
podziel okno (jedno obok drugiego)	C-x 3
przewijaj w innym oknie	C-M-v
przenieś kursor do innego okna	C-x o C-x 5 o
wybierz bufor w innym oknie	C-x 4 b C-x 5 b
pokaż bufor w innym oknie	C-x 4 C-o C-x 5 C-o
znajdź plik i pokaż go w innym oknie	C-x 4 f C-x 5 f
jak wyżej, tylko w trybie do czytania	C-x 4 r C-x 5 r
uruchom 'Dired' w innym oknie	C-x 4 d C-x 5 d
znajdź definicję w innym oknie	C-x 4 . C-x 5 .
powiększ okno w pionie	C-x ^
zmniejsz okno w poziomie	C-x {
poszerz okno	C-x }

Formatowanie

wetnij bieżącą linię (zależne od trybu)	TAB
wetnij obszar (zależne od trybu)	C-M-\
wetnij s-wyrażenie (zależne od trybu)	C-M-q
wetnij obszar o <i>arg</i> kolumn	C-x TAB
wstaw nową linię za kursorem	C-o
przesuń część linii za kursorem w dół	C-M-o
usuń puste linie wokół kursora	C-x C-o
połącz linię z poprzednią (z <i>arg</i> – z następną)	M-^
usuń odstępy dookoła kursora	M-\
pozostaw dokładnie jedną spację w pozycji kursora	M-SPC
wypełnij akapit	M-q
ustaw numer kolumny dla trybu wypełniania	C-x f
ustaw przedrostek dla każdego nowego wiersza	C-x .
ustaw czcionkę	M-g

Zamiana wielkości liter

zamień w słowie litery małe na duże	M-u
zamień w słowie litery duże na małe	M-l
zamień pierwszą literę w słowie na dużą	M-c
zamień w obszarze litery małe na duże	C-x C-u
zamień w obszarze litery duże na małe	C-x C-l

Minibufor

uzupełnij tekst o tyle o ile jest to możliwe	TAB
uzupełnij o jedno słowo	SPC
uzupełnij i wykonaj	RET
pokaż możliwe uzupełnienia	?
przywołaj uprzednio wprowadzony tekst do minibufora	M-p
przywołaj następny tekst z 'kill ring' do minibufora	M-n
wyszukuj wstecz poprzez historię wprowadzeń	M-r
wyszukuj wprzód poprzez historię wprowadzeń	M-s
przerwij wykonywane polecenie	C-g
Napisz C-x ESC ESC aby poprawiać i wykonać polecenie, które ostatnio używało minibufora. Napisz F10 aby uaktywnić menu w minibuforze.	

Przegląd poleceń GNU Emacs

Bufory

wybierz inny bufor	C-x b
pokaż spis wszystkich buforów	C-x C-b
skasuj bufor	C-x k

Przestawianie

przestaw znaki	C-t
przestaw słowa	M-t
przestaw linie	C-x C-t
przestaw s-wyrażenia	C-M-t

Tags

znajdź określenie (definicję)	M-.
podaj nowy plik TAGS	M-x visit-tags-table
wyszukiwanie tekstu zgodnego z podanym wyrażeniem regularnym we wszystkich plikach wymienionych w TAGS	M-x tags-search
zamiana z zapytaniem we wszystkich plikach wymienionych w TAGS	M-x tags-query-replace
kontynuuj wyszukiwanie lub zamianę z zapytaniem w plikach wymienionych w TAGS	M-,

Powłoki

wykonaj polecenie powłoki	M-!
wykonaj polecenie powłoki na obszarze	M-
filtruj obszar poprzez polecenie powłoki	C-u M-
uruchom powłokę w oknie *shell*	M-x shell

Prostokąty

zapisz prostokąt do rejestru	C-x r r
skasuj prostokąt	C-x r k
wklej prostokąt	C-x r y
wstaw pusty prostokąt przesuwając tekst w prawo	C-x r o
wyczyść prostokąt	C-x r c
wstaw napis na początku każdej linii	C-x r t

Skróty

dodaj skrót globalnie	C-x a g
dodaj skrót lokalny dla trybu	C-x a l
dodaj rozwinięcie globalne dla skrótu	C-x a i g
dodaj rozwinięcie lokalne dla trybu dla skrótu	C-x a i l
rozwiń teraz skrót	C-x a e
uzupełnij dynamicznie poprzednie słowo	M-/

Wyrażenia regularne

dowolny znak za wyjątkiem znaku nowej linii	.	(kropka)
zero lub więcej powtórzeń	*	
jedno lub więcej powtórzeń	+	
zero lub jedno powtórzenie	?	
traktuj dosłownie następny znak (nawet jeśli znak ma specjalne znaczenie) <i>c</i>	\c	
alternatywa ('lub')		
grupowanie	(...)	
tekst <i>n</i> -tej grupy	\n	
na początku lub końcu słowa	\b	
nie na początku i nie na końcu słowa	\B	

obiekt do porównania	początek	koniec
linia	^	\$
słowo	\<	\>
bufor	\'	\'

kategoria znaków	porównaj z	pozostałymi
podany zbiór znaków	[...]	[^ ...]
znak kategorii składniowej 'słowo'	\w	\W
znak kategorii składniowej <i>c</i>	\sc	\Sc

Międzynarodowe zestawy znaków

ustal główny język	M-x set-language-environment
wypisz wszystkie metody wprowadzania znaków	M-x list-input-methods
włącz/wyłącz metodę wprowadzania znaków	C-\
ustal system kodowania dla następnego polecenia	C-x RET c
wypisz wszystkie systemy kodowania	M-x list-coding-systems
wybierz preferowany system kodowania	M-x prefer-coding-system
wybierz metodę wprowadzania znaków	C-x RET C-\

Po wybraniu metody wprowadzania znaków **polish-slash**,
każdą z liter **ąćęłńóśźż**/ uzyskamy pisząc ciach **/** i odpowiedni
znak z **acelnoszxz/**.

Rejestry

zapisz obszar do rejestru	C-x r s
wstaw zawartość rejestru do bufora	C-x r i
zapisz pozycję kursora w rejestrze	C-x r SPC
przenieść kursor do pozycji zapisanej w rejestrze	C-x r j

Makropolecenia

zaczynij definicję makropolecenia	C-x (
zakończ definicję makropolecenia	C-x)
wykonaj ostatnio zdefiniowane makropolecenie	C-x e
dopisz do definicji ostatniego makropolecenia	C-u C-x (
nazwij ostatnie makropolecenie	M-x name-last-kbd-macro
wpisz do bufora nazwane makro Lispowe	M-x insert-kbd-macro

Info

wejdź w tryb czytania dokumentacji Info
wyszukaj podaną funkcję lub zmienną w Info

C-h i
C-h S

Poruszanie się w obrębie węzła Info:

przełącz do przodu SPC
przełącz do tyłu DEL
na początek węzła . (kropka)

Poruszanie się pomiędzy węzłami:

następny węzeł n
poprzedni węzeł p
przenieś się wyżej u
wybierz pozycję z menu, podając jej nazwę m
wybierz n-tą pozycję z menu podając
liczbę (1-9) n
sprawdź odsyłacz (powrót z 1) f
powrót do ostatnio przeglądanej węzła l
powrót do skrowidza d
wybierz węzeł podając jego nazwę g

Pozostałe polecenia:

wywołaj **samouczek** Info h
wyszukaj zagadnienie w indeksach i
wyszukuj w węzłach tekst zgodny
z podanym wyrażeniem regularnym s
zakończ Info q

Dired – edytor katalogów

wywołanie edytora katalogów C-x d
ustaw flagę 'D' (do usunięcia) na pliku d
ustaw flagę 'D' na plikach zapasowych ~
zdejmij flagę 'D' z pliku u
usuń pliki oznaczone flagą 'D' x
uaktualnij zawartość bufora g
wczytaj plik wskazywany przez kursor do
bufora f
przełącz między porządkiem alfabetycznym
a porządkiem według daty i czasu
powstania pliku s

wybierz z bieżącego katalogu i jego
podkatalogów wszystkie pliki, które
zawierają tekst zgodny z podanym
wyrażeniem regularnym M-x find-grep-dired

Polecenia dotyczące języka Emacs Lisp

oblicz **s-wyrażenie** przed kursorem C-x C-e
oblicz aktywną **defun** C-M-x
oblicz s-wyrażenia w **obszarze** M-x eval-region
wczytaj **s-wyrażenie** i oblicz je
w minibuforze M-:
wczytaj bibliotekę z katalogu
systemowego M-x load-library

Proste modyfikacje

modyfikowanie wartości zmiennych
i czcionek M-x customize

Przykłady przypisania klawisza funkcji Emacs Lispu
z wykorzystaniem notacji "... " i notacji [...]:

```
(global-set-key "\C-cg" 'goto-line)
(global-set-key "\M-#" 'query-replace-regexp)
(global-set-key "[?\C-c ?g]" 'goto-line)
(global-set-key "[?\M-#]" 'query-replace-regexp)
```

Tworzenie nowych poleceń

```
(defun nazwa-funkcji (argumenty)
  "dokumentacja"
  (interactive "wzorzec")
  treść funkcji)
```

Przykład:

```
(defun this-line-to-top-of-window (line)
  "Przewiń linię z kursorem do pierwszej linii okna.
Z ARG, przewiń do linii ARG."
  (interactive "P")
  (recenter (if (null line)
    0
    (prefix-numeric-value line))))
```

W funkcji **interactive** *wzorzec* opisuje, jak będą czytane argumenty w trybie interakcyjnym. Szczegółowy opis uzyskasz przez wywołanie C-h f **interactive**.

Copyright © 2024 Free Software Foundation, Inc.
dla GNU Emacs 29
projekt Stephen Gildea
tłumaczenie Włodek Bzyl

Released under the terms of the GNU General Public License version 3 or later.

For more Emacs documentation, and the TeX source for this card, see the Emacs distribution, or <https://www.gnu.org/software/emacs>